NOVINKY ZO ŠKOLSTVA

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník II.
Mimoriadne vydanie č. 4
23. august 2024

PLÁN OBNOVY

Vážená pani riaditeľka, vážený pán riaditeľ, vážení pedagógovia, odborní a nepedagogickí pracovníci,

s absolútnym rešpektom a úctou Vám ďakujem za to, že ste sa odhodlali urobiť pre budúcnosť tejto krajiny viac. Mnoho z vás sa rozhodlo dobrovoľne vstúpiť do procesu zavádzania nového štátneho vzdelávacieho programu už počnúc týmto školským rokom. Nie je to iba formalita. Pretože Vy ste sa rozhodli ponúknuť Vašim žiakom a žiačkam viac. Viac nie v zmysle viac učenia a prebratých poučiek, ale viac pre ich úspešnú budúcnosť.

Mnohí ďalší stojíte ešte pred týmto rozhodnutím. Chcem Vás touto cestou povzbudiť, aby ste sa vydali na cestu modernizácie vzdelávania. Príležitosti, ktoré otvára nové kurikulum základného vzdelávania, sú tou najlepšou investíciou do budúcnosti našej krajiny, našich detí a ich schopností čeliť výzvam života v 21. storočí.

Ste piliermi nášho vzdelávacieho systému, a preto ma nesmierne teší, že ste prijali výzvu a prejavili vôľu spolupodieľať sa na tejto nevyhnutnej zmene.

Potrebujeme školy, ktoré deti vybavia praktickými zručnosťami a kritickým myslením. Mechanické memorovanie poučiek je zastarané a neefektívne. Potrebujeme mladú generáciu, ktorá vie riešiť problémy a prispôsobovať sa novým výzvam.

Chápem, že prechod na nový systém vzdelávania nie je ľahký. Vyžaduje si odvahu, flexibilitu a nesmiernu dávku kreativity. O to väčšmi si vážim Vašu pripravenosť prijať túto výzvu, adaptovať sa na nové podmienky a poskytnúť našim žiakom výučbu, ktorá zodpovedá súčasným potrebám modernej spoločnosti. Vaše úsilie, otvorenosť voči inováciám a odhodlanie zabezpečiť lepšiu budúcnosť pre našu mládež sú inšpiráciou pre celé školstvo.

Vážená pani riaditeľka, vážený pán riaditeľ, vážení odborní a nepedagogickí pracovníci,

ešte raz Vám v mene celého rezortu ďakujem, že ste sa rozhodli stáť na čele tejto veľkej zmeny. Vaša angažovanosť a spolupráca sú kľúčové pre úspech zmien v novom vzdelávacom programe a ja pevne verím, že naše spoločné úsilie prinesie ovocie v podobe vzdelaných, šťastných a úspešných mladých ľudí.

Garantujem Vám, máte našu podporu. Sme tu pre Vás a urobíme všetko, aby sme Vám pomohli zvládnuť túto zmenu.

Na záver Vám prajem pevné zdravie, hojnosť tvorivých síl a mnoho úspechov ako v osobnom, tak aj v pracovnom živote.

JUDr. Ing. Tomáš DRUCKER MSc.

Približne 400 základných škôl začne vzdelávať podľa nového štátneho vzdelávacieho programu

Deti vyrastajú v inom svete, než vyrastali ich rodičia a predchádzajúce generácie. Majú odlišné skúsenosti, čelia novým podnetom a otvárajú sa im nové príležitosti a výzvy. Preto aj vzdelávací systém musí začať pripravovať žiakov a žiačky na budúcnosť iným spôsobom. Na túto potrebu zareagoval rezort školstva v roku 2021 prípravou kurikulárnej reformy. Vďaka Plánu obnovy a odolnosti SR sa spustili procesy, ktoré priblížia vzdelávací systém na základných školách potrebám 21. storočia. Súčasťou zmien je aj nový štátny vzdelávací program, ktorý platí od roku 2023.

Nové vzdelávanie sa zavádza odborne

a v postupných krokoch

Úspešné zvládnutie zmien si vyžaduje postupnú implementáciu do škôl a dôkladne hodnotenie ich vplyvu v triedach.

V prvom kole vybral rezort ***prvých 39 základných škôl***, ktoré od septembra 2023 začali svojich prvákov a prváčky vzdelávať novým spôsobom.

Od nadchádzajúceho školského roka 2024/2025 sa k nim dobrovoľne pripojí ďalších ***približne 400 základných škôl***. Ide o školy, ktoré prejavili tento záujem v nezáväznej registrácii v decembri 2023. Následne sa na zavádzanie zmien pripravovali od jari v spolupráci s NIVaM a RCPU.

Nový štátny vzdelávací program (ŠVP) môžu do svojho školského vzdelávacieho programu od septembra 2024 implementovať aj ďalšie základné školy. Stačí, ak v septembrovom zbere RIS zaznačia, že idú podľa nového štátneho vzdelávacieho programu. Všetky základné školy, ktoré budú od 1. 9. 2024 implementovať nový ŠVP, vrátane škôl, ktoré svoj záujem už komunikovali ministerstvu alebo NIVaM iným spôsobom, budú musieť túto skutočnosť zaznačiť aj v školskom informačnom systéme (ŠIS) v rámci septembrového zberu údajov. Urobia to tak, že žiakom prvého ročníka zadajú odbor vzdelávania 7921B11.

Všetky základné školy začnú povinne učiť podľa nového ŠVP od školského roku 2026/2027, počnúc prvým ročníkom prvého cyklu.

Nový štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie (2023), vrátane jeho zverejnených dodatkov a konsolidovaného znenia nájdete tu.

Digitálnu verziu nového štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie (2023) si môžete prezerať aj v praktickej aplikácii, ktorá je dostupná tu a poskytuje možnosť filtrovania podľa rôznych kritérií.

Školy, ktoré od septembra začnú učiť po novom

Zapojené školy podľa krajov

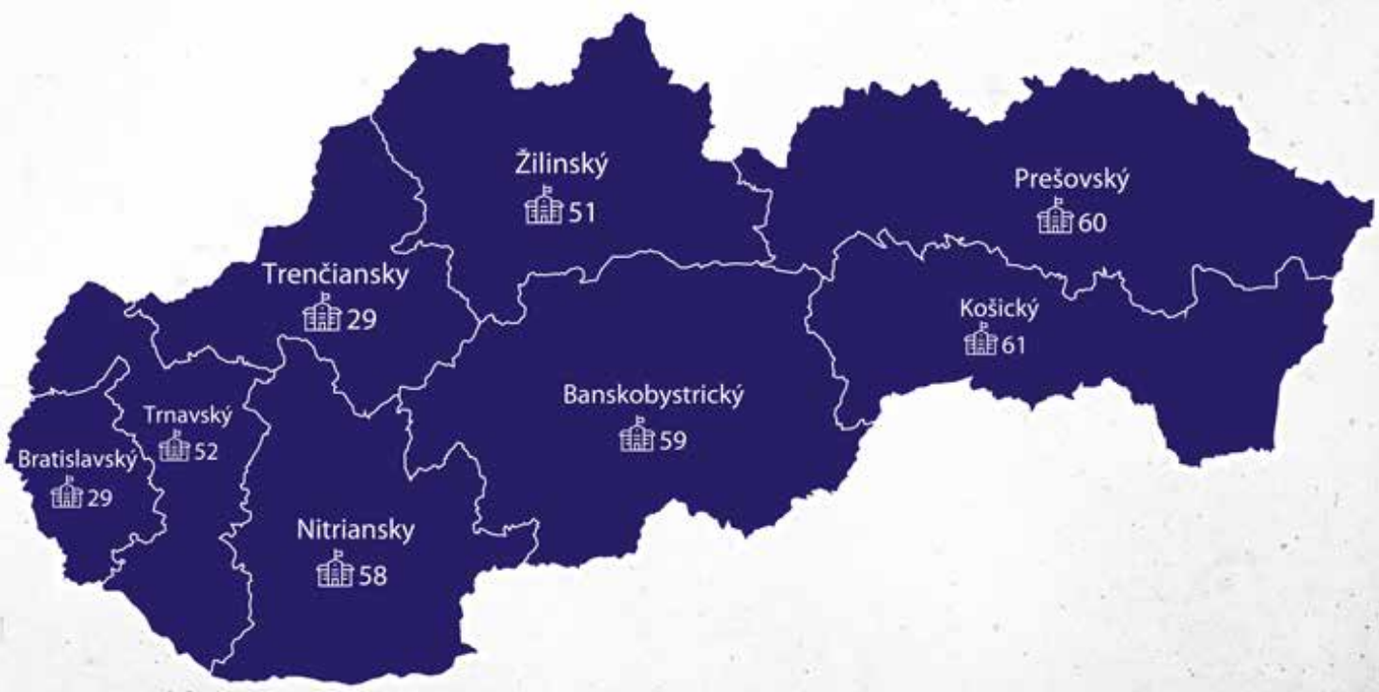

VZDELÁVANIE 21. STOROČIA

Školy, ktoré od septembra začnú učiť po novom

Zapojené školy podľa typu

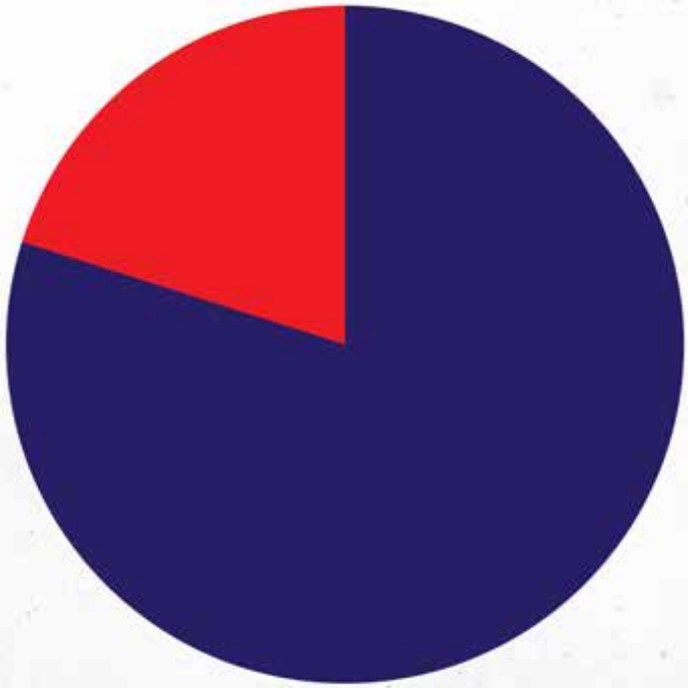

- Neplnoorganizované školy
- Plnoorganizované školy

VZDELÁVANIE 21. STOROČIA

Školy, ktoré od septembra začnú učiť po novom

Zapojené školy podľa zriaďovateľa

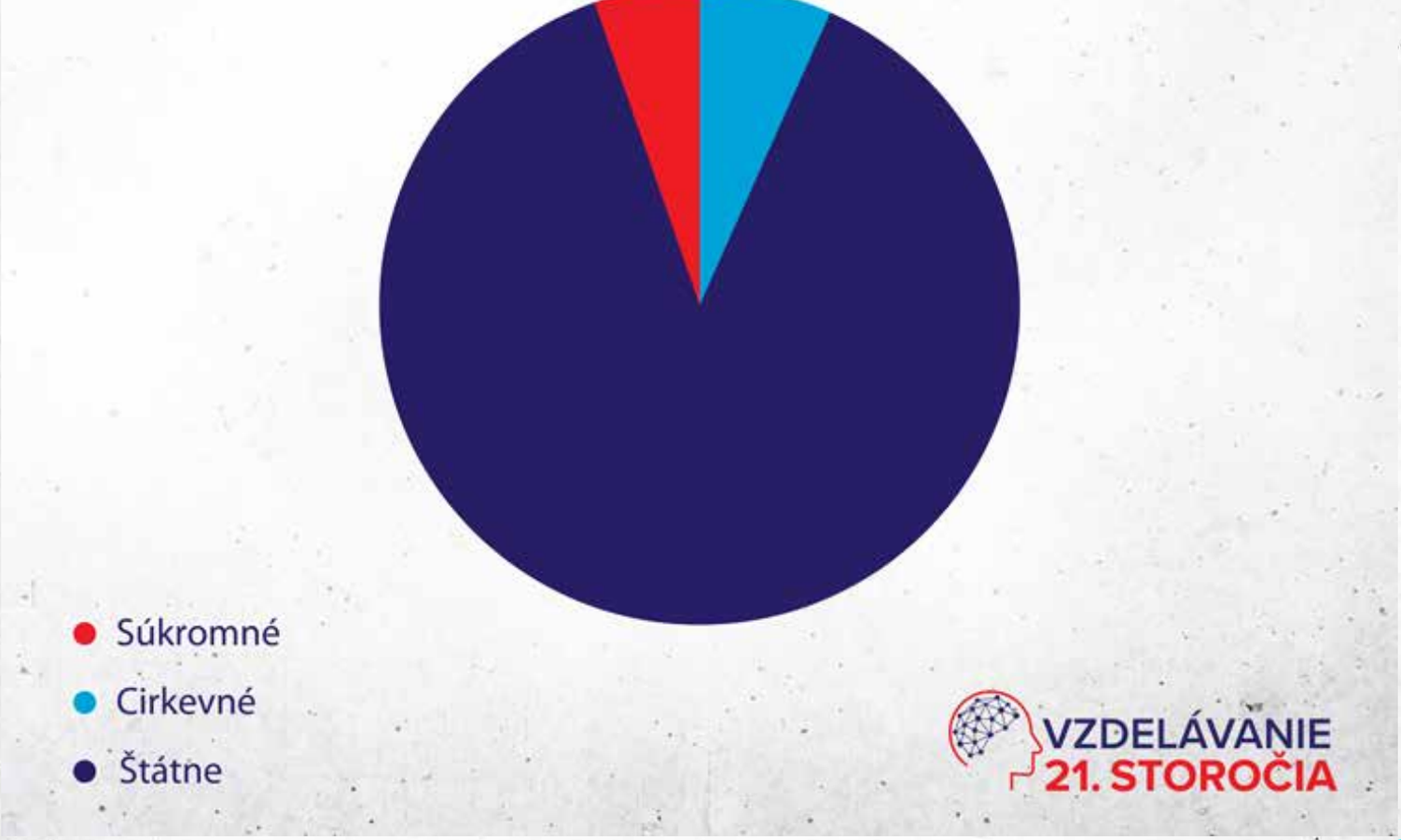

Pozrite si aj interaktívnu mapu zapojených škôl: dostupná tu

Ukážkové školské vzdelávacie programy

Vďaka spolupráci s 39 školami zapojenými do procesu postupného zavádzania nového ŠVP vznikol Sprievodca pre tvorbu školských vzdelávacích programov, ktorého súčasťou sú aj konkrétne praktické ukážky školských vzdelávacích programov. Viac informácií je dostupných tu.

Nová webová aplikácia na tvorbu učebných osnov podľa nového ŠVP bude spustená čoskoro

Rezort prináša školám nový digitálny nástroj, ktorý by mal uľahčiť proces tvorby učebných osnov pre ŠVP 2023. Pilotná verzia bude dostupná od 1.9. pre všetky školy, ktoré sa od nového šk. roka zapojili do postupného zavádzania nového ŠVP. Aplikáciu budeme postupne vylepšovať, doplníme videotutoriál a pribudnú aj vzorové školské ŠkVP. Plánuje sa, že neskôr bude súčasťou väčšieho informačného systému, ktorý školám ponúkne aj nové informačné zdroje formou katalógov. Aplikácia zabezpečí kontrolu, že v ŠkVP budú rozpracované všetky vzdelávacie štandardy zo ŠVP (splnenie zákonnej povinnosti) a uľahčí zapracovanie zmien ŠVP do ŠkVP pri budúcich revíziách ŠVP. Nástroj bude bezplatný.

Príprava učiteľov na prvé rodičovské stretnutia. Tipy a odporúčania

Rezort aktuálne pripravuje podporné materiály pre učiteľov a učiteľky, ktoré im pomôžu komunikovať novinky vo vzdelávaní najmä rodičom prvákov a prváčok. V týždni od 19. augusta zašle ministerstvo materiály školám, ktoré sa ešte minulý rok prihlásili o podporu pri postupnom zavádzaní zmien vo vzdelávaní.

Učitelia z týchto škôl budú mať k dispozícii pripravenú univerzálnu prezentáciu, sprievodný materiál k prezentácii a manuál, ktorý ich prevedie prípravou rodičovského stretnutia a ďalších aktivít na priblíženie zmien v základnom vzdelávaní rodičom.

Tieto dokumenty sa na konci augusta sprístupnia aj ďalším školám, ktoré sa rozhodli učiť po novom. Budú dostupné na stránke www.vzdelavanie21.sk.

Pri komunikácii s rodičmi vám môžu poslúžiť aj spracované odpovede na najčastejšie otázky rodičov.
Dostupné tu

Od septembra štartuje všetkých 40 RCPU

Učitelia už nebudú len „odovzdávačmi“ informácií, stanú sa odbornými sprievodcami, ktorí budú žiakov viesť k tomu, aby sa naučili informácie vyhľadať, vyhodnotiť a správne použiť.

Práve mentori v Regionálnych centrách podpory učiteľov budú pedagógom pomáhať, aby sa vedeli zhostiť svojej novej úlohy.

Aktuálne funguje 32 RCPU, od septembra 2024 sa k ním pridá posledných 8. Centrá budú otvorené v každom regióne Slovenska. Pôsobiť v nich bude približne 400 mentorov a mentoriek.

Centrá slúžia ako miesto, kde učitelia nájdu:

odbornú podporu a pomoc v každodennej pedagogickej praxi,

individuálne sprevádzanie formou mentoringu,

workshopy, ktoré im pomôžu prehĺbiť si nové metódy a prístupy vo vzdelávaní v takých témach ako hodnotenie žiakov, inklúzia, personalizácia, digitalizácia, interaktívne formy vzdelávania či konštruktivistický prístup,

priestor na výmenu skúseností a spoluprácu s kolegami z rôznych škôl,

poradenstvo v oblasti inovácie vyučovania, aby boli pripravení na nové výzvy, ktoré prinášajú zmeny vo vzdelávaní.

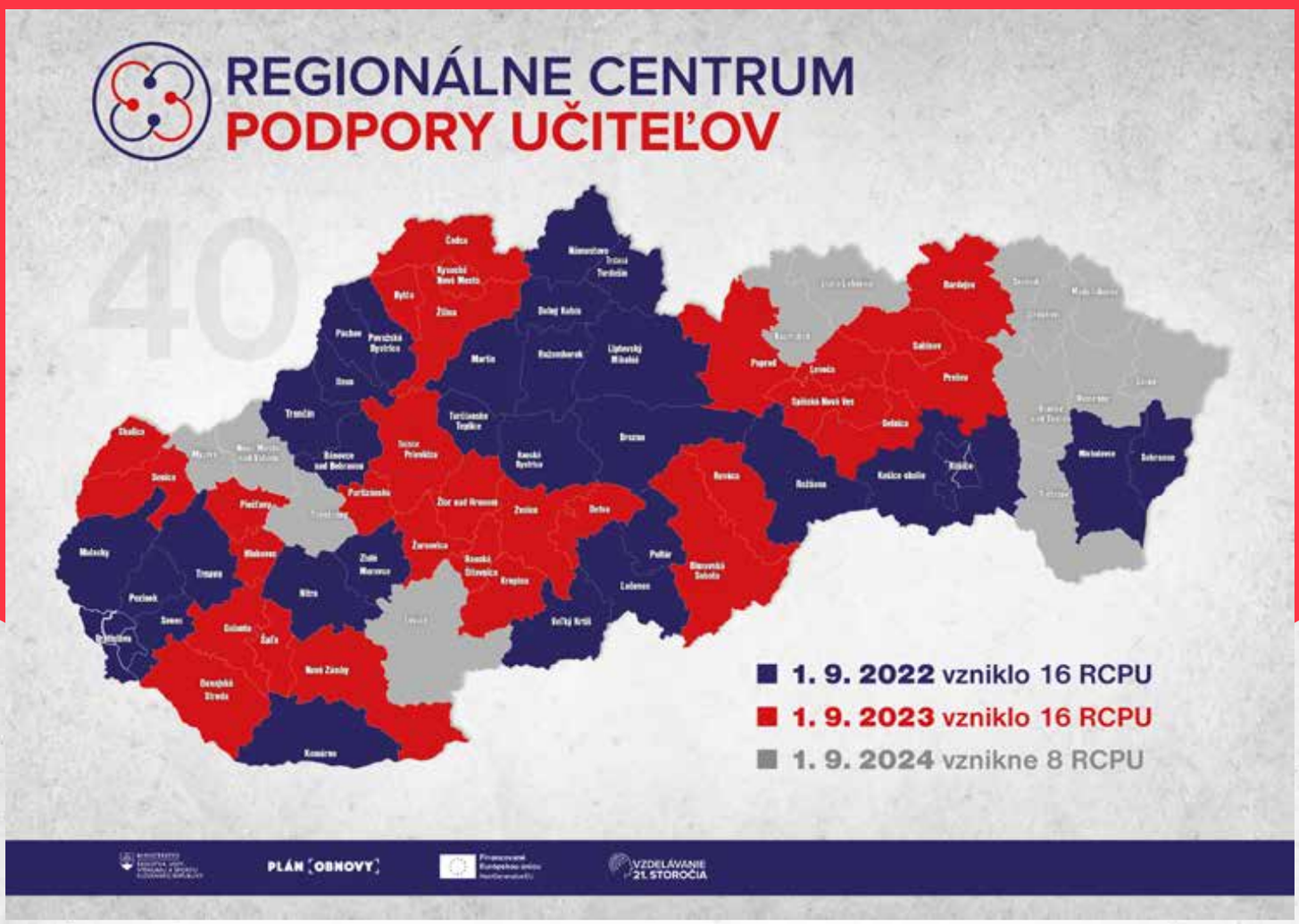

Viac informácií o centrách nájdete tu

Intenzívne leto mentorov. Prípravy nových RCPU sú v plnom prúde

Mentori a mentorky, ktorí budú pôsobiť v centrách, najprv absolvujú úvodné školenie k téme mentoringu. Školenia prebiehajú počas celého augusta a vedú ich lektori dvoch organizácií, Mentórie a Teach, ktorí majú viac ako desaťročné skúsenosti v mentorovaní v školskom prostredí.

Akú podporu poskytujú školám RCPU a mentori?

RCPU ponúkajú učiteľom a učiteľkám dve formy podpory:

1. individuálnu vo forme mentoringu a

2. skupinovú vo forme workshopov, facilitácií učiacich sa skupín alebo organizovaní diskusií či prednášok.

Všetky programy RCPU sú bezplatné a pre pedagógov sú dobrovoľné. Cieľom RCPU je aj prepájať školy a organizácie v oblasti vzdelávania, napomáhať výmene príkladov dobrej praxe a podporiť sieťovanie aktérov vzdelávania v jednotlivých regiónoch. Ponuky vzdelávacích aktivít zverejňujú jednotlivé RCPU na svojich stránkach.

Zoznamy aktuálne fungujúcich RCPU s kontaktmi tu:

zoznam č.1 zoznam č.2

Zoznam nových 8 centier tu:

zoznam č.3

Ponuka programov inovačného vzdelávania

Národný inštitút vzdelávania a mládeže (NIVaM) pripravil pre učiteľov a učiteľky novú ponuku programov inovačného vzdelávania (PIV). Cieľom PIV je prehĺbenie, rozšírenie a inovácia profesijných kompetencií pedagogických či odborných zamestnancov. Takéto vzdelávanie môže byť zamerané aj na aplikáciu najnovších poznatkov alebo skúseností z praxe vo výchove a vzdelávaní.

Zoznam PIV, ktoré sú zamerané na kurikulárne zmeny na základných školách:

Škola pre 21. storočie – tvorba školského vzdelávacieho programu

Škola pre 21. storočie – zmeny v základnom vzdelávaní

Personalizované vyučovanie v praxi

Stratégie a techniky formatívneho hodnotenia žiakov

Stratégie a metódy na podporu aktívneho učenia sa žiakov

Tvorba komplexných úloh a ich aplikácia vo výchovno-vzdelávacom procese

Škola pre 21. storočie – zmeny vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, podoblasť vyučovania prvého jazyka – slovenský jazyk a literatúra

Škola pre 21.storočie – zmeny vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť

Škola pre 21.storočie – zmeny vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda, Človek a svet práce

Rozvíjanie kultúry základnej školy

Tipy na záver

Pozrite si záznamy z online diskusií o tom, aké zmeny prináša nové kurikulum.

Dostupné tu

Pozrite si videá z prednášok z odborného podujatia Charakter a metakognícia – ako implementovať inovácie do školskej praxe.

Dostupné tu

Témy videí:

Nové kurikulum a metakognícia

Nové kurikulum a výchova charakteru

Dá sa to aj v prostredí bežnej školy?

Výchova charakteru vo svete a na Slovensku

Riaditeľky a učiteľky v školách, v ktorých od septembra 2023 učia po novom, odpovedali napríklad na to, aké sú ich doterajšie skúsenosti s postupnou implementáciou kurikulárnych zmien, aké benefity podľa nich tieto zmeny prinesú žiakom a žiačkam a čo sa na ich škole od septembra 2023 zmenilo.

Dostupné tu

Pozrite si krátke videá zo škôl, ktoré už na cestu zmien vykročili (niektoré už skôr, ako začali používať nový štátny vzdelávací program.

Dostupné tu

Pozrite si krátke videá o niektorých dôležitých aspektoch zmien vo výchove a vzdelávaní.

Dostupné tu

Tip:

Tieto videá sa dajú veľmi dobre využiť na úvodných pedagogických radách pred začiatkom školského roka ako východisko pre diskusiu v zborovni.

Odporúčame tiež sekciu Otázky a odpovede k zmenám vo vzdelávaní.

Dostupné tu

Prihláste sa na odber newslettra Vzdelávanie 21

Dostávajte raz mesačne aktuálne a dôležité informácie o procese tvorby a implementácie kurikulárnych zmien priamo do vašej e-mailovej schránky. Pre prihlásenie sa na odber zadajte svoj e-mail tu.

Podcast Vzdelávanie 21

Vypočujte si podcast Vzdelávanie 21 o tom, ako sa tvoria a implementujú zmeny v cieľoch, obsahoch a formách vzdelávania na základných školách. V reláciách sa rozprávame s odborníkmi, ktorí pripravili nový štátny vzdelávací program, poskytujú školám adresnú podporu, tvoria sprievodné materiály, učia po novom, ale aj s rodičmi, ktorých žiaci navštevujú školu, ktorá už vzdeláva po novom.

Počúvať na Spotify

VAŠE TIPY A NÁMETY
POSIELAJTE NA EMAILOVÚ ADRESU

tipy@minedu.sk

minedu.sk | LinkedIn | Facebook | Instagram | YouTube

VZDELÁVANIE 21. STOROČIA

Financované Európskou úniou NextGenerationEU

PLÁN OBNOVY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NIVAM
NÁRODNÝ INŠTITÚT VZDELÁVANIA A MLÁDEŽE

Nezabudnite

Blíži sa EDUZBER - RIS

Septembrový zber údajov pre financovanie sa blíži, a preto sme pre vás pripravili prvé informácie. V nasledujúcich týždňoch vám budeme zdieľať ďalšie užitočné a podrobnejšie informácie tak, aby Zber 24 prebehol pre vašu školu alebo školské zariadenie čo najjednoduchšie.

Aktuálne pripravujeme nové metodické postupy a materiály pre uľahčenie procesu zasielania údajov v septembri. Prvé z nich sú dostupné na webovej stránke https://crinfo.iedu.sk/vykazy/MetodickePokyny, ďalšie vám predstavíme v newslettri, ktorý bude publikovaný budúci týždeň.

Čo je potrebné skontrolovať pred Zberom 24

Ukončovanie vzdelávania detí a žiakov

V prípade, že ste ukončenie vzdelávania ešte neodoslali do RIS, odporúčame vám odoslať aktualizačnú dávku najneskôr do 31. augusta. Predídete tak problémom s odoslaním údajov do RIS v novom školskom roku. Upozorňujeme, že neukončené vzdelávanie detí a žiakov RIS stále považuje za vzdelávajúcich sa vo vašom pracovisku.

Ak bude vaša škola zrušená k 31. 8. 2024 a znovuzaradená do siete škôl od 1. 9. 2024 pod novým EDUID (IČO), je potrebné na pôvodnej škole všetkých žiakov a zamestnancov ukončiť (s typom ukončenia prestup). Na novej škole sa začína štúdium od 1. 9. 2024.

Viac informácií nájdete v usmerneniach dostupných na webovej stránke
https://crinfo.iedu.sk/vykazy/MetodickePokyny

Kontrola správnosti údajov v Centrálnom registri škôl a školských zariadení

Pred začiatkom nového školského roku si vás dovoľujeme požiadať o kontrolu údajov v Centrálnom registri škôl a školských zariadení. Je veľmi dôležité, aby boli údaje aktualizované, nakoľko sa následne synchronizujú s Registrom právnických osôb.

Podrobnejšie informácie nájdete v usmernení na webovej stránke
https://crinfo.iedu.sk/vykazy/MetodickePokyny
v odkaze s názvom „Ako zmeniť kontakt školy v RIS“. Údaje ako telefónne číslo a email je možné opraviť zaslaním aktualizačnej dávky z vášho školského informačného systému, pričom stačí uviesť jednu e-mailovú adresu.

Súhrn najdôležitejších informácií pre Zber 24

Zber údajov pre školský rok 2024/2025 sa začína 15. 9. 2024.

Upozorňujeme, že protokoly výkazov pre financovanie zohľadňujú **navrhovanú zmenu financovania materských škôl**. Z uvedeného dôvodu budú materské školy odovzdávať výkaz **Eduzber** namiesto V40-01. Táto zmena však nemá vplyv na **spôsob odosielania** údajov z vášho školského informačného systému do RIS. **Mení sa len forma** vykazovania údajov. Do výkazu V40-01 bude načítaný počet potenciálnych stravníkov v materskej škole.

Heslá pre školy budú resetované 9. septembra z dôvodu zabezpečenia prístupu k údajom odosielaných do RIS. Podrobnejšie údaje vám poskytneme v ďalších správach a metodických postupoch. Za účelom komunikácie o novom hesle je taktiež potrebné uvádzať správnu e-mailovú adresu školy v Centrálnom registri škôl a školských zariadení.

Udržujte **aktuálnu verziu vášho školského informačného systému** (tesne pred zberom sa môže meniť každý deň). Online verzie školských informačných systémov nie je potrebné aktualizovať.

Dovoľujeme si požiadať neplnoorganizované základné školy, ktoré **otvárajú piaty ročník**, aby nahlásili zmenu príslušnému Regionálnemu úradu školskej správy.

Nový štátny vzdelávací program pre základné školy, ktorý je súčasťou kurikulárnej reformy, má odbor **7921B11**.

Pripravujeme aj zmeny v spôsobe označenia základného úväzku pedagogických zamestnancov v karierovej pozícii školský digitálny koordinátor a supervízor. Podrobnejšie údaje vám poskytneme v ďalších správach a metodických postupoch.

Kontakty

V prípade otázok súvisiacich s odosielaním údajov do RIS kontaktujte Helpdesk MŠVVaM SR telefonicky 0800 138 033 alebo e-mailom helpdesk@iedu.sk

Ak by ste mali problémy so zmenou údajov školy a školského zariadenia v Centrálnom registri škôl a školských zariadení, kontaktujte váš príslušný Regionálny úrad školskej správy.